

Sygn. akt IV KK 159/21

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2021 r. na posiedzeniu bez udziału stron
w sprawie A. W.

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i innych,
wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania
wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 13 października 2020 r., sygn. akt II AKa (...),
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w G.
z dnia 29 grudnia 2017 r., sygn. akt IV K (...),

na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Wniosek złożony przez obrońcę skazanego nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy podnieść, że możliwość wstrzymania wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia stanowi odstępstwo od zasady, iż postępowanie wykonawcze wszczyna się bezzwłocznie, gdy stało się ono wykonalne (art. 9 § 1 k.k.w.). A zatem instytucja wstrzymania wykonania wyroku określona w art. 532 § 1 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, a potrzeby jej zastosowania nie może uzasadniać sama czynność wniesienia kasacji. Potrzeba ta aktualizuje się dopiero w istocie wówczas, gdy bądź to (niezależnie od przyszłego rozstrzygnięcia co do zasadności skargi kasacyjnej) już wcześniej można stwierdzić zaistnienie istotnych powodów do uznania słuszności tej kasacji, bądź też wówczas, gdy strona wykaże odrębnie

istnienie szczególnych okoliczności powodujących, że wykonywanie lub wykonanie orzeczenia pociągałoby za sobą wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki (*zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2014 r., sygn. akt II KK 361/13, LEX nr 1427396*).

Przedmiotowy wniosek został umotywowany w głównej mierze sytuacją osobistą, rodzinną i majątkową skazanego, a także - w ocenie obrońcy - wysokim stopniem prawdopodobieństwa uwzględnienia przez Sąd Najwyższy kasacji. Należy zatem stwierdzić, że w ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego podnosi się, iż wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku powinno nastąpić wówczas, gdy jego wykonanie powodowałoby nieodwracalne skutki i niepowetowane straty. W wypadku wydania wyroku skazującego chodzi o zapobieżenie sytuacji, w której istnieje realne niebezpieczeństwo poniesienia przez skazanego dolegliwości wynikającej z wykonania prawomocnego wyroku, której nie powinien doznać wobec zasadności wniesionej kasacji. Dlatego konieczna jest ocena stopnia prawdopodobieństwa uwzględnienia kasacji przez pryzmat zarzutów kasacyjnych. Już wstępna ich ocena może wskazywać na znaczne prawdopodobieństwo zasadności kasacji. Decydują o tym waga i charakter postawionych zarzutów, zaś istotą umiejscowienia tej instytucji w postępowaniu kasacyjnym jest to, aby Sąd Najwyższy miał możliwość uruchomienia instytucji wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia wtedy, gdy chociażby pobieżna analiza zarzutów kasacji wskazuje, że prawomocne orzeczenie dotknięte jest tak poważnym uchybieniem, iż wykonywanie kary może prowadzić do wyjątkowo dolegliwych lub wręcz nieodwracalnych skutków dla skazanego (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 lutego 2021 r., V KK 7/21, LEX nr 3156202; z dnia 28 października 2020 r., V KK 443/20, LEX nr 3076446; z dnia 27 kwietnia 2020 r., I KK 10/20, LEX nr 3126999*). Jednak w niniejszym przypadku samo powołanie się na treść zarzutu nie jest wystarczające do uznania, iż konieczne jest wstrzymanie wykonania prawomocnie orzeczonej wobec skazanego kary pozbawienia wolności. Treść zarzutu nie może bowiem automatycznie przesądzać o tym, że na pierwszy rzut oka istnieje podstawa do odstąpienia od domniemania trafności ocen i ustaleń przyjętych za podstawę prawomocnego wyroku już na etapie rozpoznawania niniejszego wniosku. Brak bowiem możliwości uznania na tym etapie, jeszcze przed

merytorycznym rozpoznaniem sprawy, że *prima facie* zarzut podniesiony w kasacji wskazuje na tak poważne błędy w kontroli apelacyjnej, że powinny one prowadzić do uchylenia wyroku Sądu odwoławczego.

Przedmiotem rozważań związanych z oceną przez Sąd Najwyższy zasadności złożonego w trybie art. 532 § 1 k.p.k. wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia nie może być przecież całościowa i merytoryczna ocena trafności i zasadności podniesionych w kasacji zarzutów, gdyż ta może zostać rozstrzygnięta dopiero w trakcie rozpoznawania tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. W przypadku zaś niniejszej sprawy nie sposób zadecydować bez dokonania pogłębionej analizy, czy wskazany w kasacji zarzut doprowadziłyby do uznania, że natychmiastowe wykonanie wyroku nie jest niezbędne.

Odnosząc się natomiast do wskazanej we wniosku sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej skazanego należy podnieść, iż zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie wyrażono pogląd, że w uzasadnieniu wniosku nie należy powoływać się na okoliczności dotyczące sytuacji osobistej strony (np. stan zdrowia skazanego), rodzinnej (obowiązek utrzymania rodziny) czy majątkowej (zapewnienie rodzinie środków utrzymania), skoro należą one do przesłanek odroczenia wykonania kary lub zarządzenia przerwy w odbywaniu kary (art. 150, 151 i 153 k.k.w.). Jeżeli bowiem istnieją określone racje, aby wykonanie kary odłożyć w czasie albo np. już odbywaną karę przerwać, to powyższe instytucje postępowania wykonawczego właśnie temu mają służyć (*por. Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Tom II, red. D. Świecki, Warszawa 2017, s. 551; J. Matras [w:] Kodeks postępowania karnego. Komentarz. (red.) K. Dudka, Warszawa 2020, s. 1192 – 1193; postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 grudnia 2020 r., I KK 173/20, LEX nr 3087633; z dnia 27 lutego 1997 r., V KKN 47/97, LEX nr 30536*).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.